

# MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 259-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek



1963. szeptember 8.

bb.1. „pestkörnyéktől nagy-budapestig”, címmel kiállítás nyílik a pesterzsébeti muzeumban

1 ol/n fm

1963. szeptember 8.

a budapesti történeti muzeum „pestkörnyéktől nagy-budapestig”, címmel kiállítást rendez a pesterzsébeti muzeumban. a duna balpartján levő fővárosi peremkerületek fejlődését szemléltető kiállítást szeptember 14-én nyitják meg.

az aquincumi régiségtárban október 13-án „aranyvasárnap”, -ot tartanak, amikor a római kori kincsleleteket tekinthetik meg az érdeklődők. a rákospalotai muzeumban rákospalota régészeti emlékeit mutatják be október 20-án./mti/

.-.

bb.2. műszaki könyvtár a toronyszobában

vid/tné n fm

1963. szeptember 8.

a helyreállított körmendi battány -kastély déli tornyában rendezték be az épületben működő felsőfoku mezőgazdasági technikum könyvtárát. az 5000 kötetes műszaki könyvtár számára az idén további 70.000 forint értékű könyvet vásárolnak. az intézmény tanárai, tanulói, dolgozói ezenkívül hatvanféle folyóirat, napilap között válogathatnak. jövőre 36 külföldi szakkalappal gazdagodik a választék./mti/

.-.

9.30

- 1 -

*me*

bb.3. országos találkozóra készülnek az amatőr csillagászok

i tz/sze n vg

1963. szeptember 8.

szeptember 21-én és 22-én szentendrén rendezik meg a városi tanács és a tudományos ismeretterjesztő társulat országos csillagászati választmányának a magyar amatőr csillagászok első országos találkozóját.

a találkozó célja az, hogy az amatőr csillagászok minél szélesebb körben tájékozódhassanak a legújabb eredményekről, valamint a tudományos megfigyelő és ismeretterjesztő munkában való fokozott részvételük lehetőségeiről és formáiról, stb. együttműködésük ugyanis egyre nélkülözhetetlenebb a csillagászati ismeretterjesztésben, mert kevés hivatásos csillagászunk ma már képtelen kielégíteni azt az érdeklődést, amely egyre szélesebb körben nyilvánul meg a természettudományos világnézet terjesztésének e legeredményesebb formája iránt.

a találkozóval egyidejűleg a tanácsháza nagytermében kiállítás rendeznek a csillagászati motívumokat ábrázoló bélyegekből, s a megbeszélés második napján adják át a szentendrei városi tanács által most alapított emlékérem első példányát az 1962-63-ban legjobb munkát végzett amatőr csillagásznak./mti/

..

bb.4. növekszik a csipkefüggöny export

vid/te n szf

1963. szeptember 8.

erőteljesen megnövekedett a győri gardénia csipkefüggönygyár exportja. a harmadik negyedévben 73.000 négyzetméter csipkefüggönnyt szállítanak külföldre. az év első felében mindössze 28.000 négyzetméter került kivitelre. új piac jugoszlávia és libanon.

az egyszerű, könnyű etamínfüggönyök iránt is fokozódik a kereslet. ezt a függönnyajtást főleg az északi országok, svédország, norvégia, dánia vásárolják. etamínfüggönyökből 60.000 négyzetméter jut exportra a harmadik negyedévben./mti/

..

9.4 5

- 2 -

ME

bb.5. az idén három új művelődési otthont avatnak békés megyében

vid/tné n fm

1963. szeptember 8.

az év végéig három új művelődési otthonnal gazdagodik békés megye. szarvason tízmillió forintos költséggel építenek művelődési palotát, amelynek egy részét - a színháztermet és a szakköri helyiségeket - még ebben az évben átadják. magát az épületet a jövő év közepén avatják. az új művelődési otthont - amelynek építésénél a község lakói is segítettek - 300 személyes színház- és moziteremmel, klubhelyiségekkel látták el, s még az idén megnyitják. csorváson a községfejlesztési alapból hozták létre a kultúra új otthonát./mti/

..

bb.6. egri diákok sikeres kutatása a bükk hegységben

i tz/vid/lk n szf

1963. szeptember 8.

az egri dobó István gimnázium diákjai nyári táborozásukat, a bükk vízrendszerének kutatására használták fel. már öt éve minden nyáron rendszeresen foglalkoznak a bükk rendkívül gazdag rejtett kincseinek feltárásával, s az elmúlt években jelentős eredményt értek el például a tarkói barlang feltárásával.

az idei nyáron Istók Bertalan tanár irányításával feltárókutatást kezdtek a déli bükk három igen érdekes forrásánál, az Imó, a Vöröskő és a Fekete-lén forrásoknál. ezeknek a forrásoknak jellegzetessége az, hogy általában évente egyszer „törnek ki”, de ilyenkor hatalmas mennyiségű, együttesen naponta mintegy 16 000 köbméter vizet adnak. a kutatók régóta keresik ennek a viznek az eredetét és a kitörés időszakosságának okait, rendszeres megfigyelésre azonban eddig nem került sor. mindenesetre feltételezik, hogy a víz a hegység mélyében rejtőzõ hatalmas tároló medencéből ered, amely a tavaszi nagy esőzések idején töltődik fel. a környék lakói szerint ilyenkor már a kitörés előtti napon hatalmas, kilométerekre ható dübörgést hallani. amint mondják, „megindult az Imókő”, az a szikla, amely alatt a forrás szája nyílik.

az egri diákok most a nyári táborozás idején a kitörés után visszamaradt iszapréteget követve kezdték meg a kutatást és bejutottak a forrás járatába. emögött nagyobb barlangüregeket teteleznék fel, amelyeknek feltárását a jövő évre vették tervbe.

a kutatások nyomán felmerült annak a lehetősége is, hogy az időszakosan kifolyó nagy mennyiségű vizet - megfelelő földalatti tároló kiképzésével - esetleg felhasználhatják majd a környék vízellátásának javítására./mti/

..

10.00

- 3 -

ME

bb.7. 710 holdas kajszibarackost telepítenek gönc környékén

vid/j n ká

1963. szeptember 8.

borsod megye igen változatos termőfajái közül egyre nagyobb jelentősége lesz gönc környékének. ezen a vidéken a hegyaljai szőlőket károsító filoxeravész után kajszibarackot telepítettek, s a tájfajta barack igen jól bevált. jelenleg göncön és a környező községek határában mintegy 20.000 termőfát tartanak nyilván. a gönci tájfajta kajszibarack középkorai érésű, eltevésre alkalmas, rendszeresen bőtermő és jól bírja a szállítást. különleges íze és zamata van.

a lejtős területek jobb hasznosítására kidolgozott gyümölcs-telepítési terv végrehajtása során gönc és a szomszédos göncruszka, hejce, fony és vizsoly község határában összesen 710 holdnyi nagyüzemi kajszibarackost telepítenek. göncruszka határában már ez év őszén 100 holdon ültetik el a tájfajta csemetéket./mti/

..

bb.8. újabb ásatás szombathelyen

vid/n tné/ fm

1963. szeptember 8.

újabb ásatás készítenek elő szombathely belterületén a savaria múzeum régészeti. a római kori fürdő márványmedencéjét és berendezését tárják fel. a vas megyei tanács mintegy 90.000 forintot biztosított az ásatás költségeire./mti/

..

bb.9. kilencszáz éves falu maradványait tárják fel várpalotán

vid/tné n fm

1963. szeptember 8.

a veszprém megyei várpalotán longobárd sírok kutatása közben 900 éves falu nyomait fedezték fel a régészek. a tatárjárás idején elpusztult falu helyén lakóházak, illetve földkunyhók és kemencék maradványai kerültek elő. a kemencékben vasolvasztás nyomai fedezhetők fel. a régészek folytatják az egykori falu feltárását./mti/

..

bb.11. törpevizmű társulást alakítottak somogyvámoson

vid/te n szf

1963. szeptember 8.

a somogy megyei somogyvár községben létesítendő vízmű felépítéséhez csatlakoztak somogyvámos lakosai és megalakították a törpevizmű társulást. a jövő évi községfejlesztésből a vízvezeték-hálózat kiépítésére több mint félmilliót és tízéves otp hitelre, családonként kétezer forintot költenek./mti/

..

10.10

- 4 -

bb.10. megkezdődött a próbatermelés a metallochemia új lithopon üzemében

i sl/tr n vg

1963. szeptember 8.

a lakk- és festékipar egyik nélkülözhetetlen alapanyaga a lithopon nevű fehér festékpórá, amit három év óta külföldről vásárolunk, tonnánként 15.000 forintnak megfelelő valutáért. a metallochemia elavult lithopon üzemét ugyanis három évvel ezelőtt le kellett állítani, s azóta a régi csarnok helyén újat építettek, az új üzemet angolgyártmányú szárító- és nyugat-németországból importált őrleberendezésekkel szerelték fel. a több mint 20 millió forintos beruházás rövidesen megtérül, mert az új üzem a napokban megkezdte a próbatermelést és heteken belül a nagyértékű alapanyag üzemszerű gyártása is megindult. az idén mintegy 500-600 tonna, jövőre pedig több mint kétezer tonna lithopont állítanak elő./mti/

..

bb.12. erősödik a tsz- többet nyújt a tagoknak

vid/j n ká

1963. szeptember 8.

négy esztendővel ezelőtt alakult meg nagylétán az aranykalász termelőszövetkezet, amelyben 1350 család dolgozik 6000 holdon. szorgalmas munkájukkal a nagylétaiak bebizonyították, hogy a szövetkezés már az első esztendőkből is jóval többre képes, mint az egyéni gazdálkodás. a legtöbb növényféléknél másfélszeresére emelkedtek a termésátlagok és a községből még soha nem értékesítettek annyi állatot, mint amióta közösen művelik a földet. tavaly a hajdusági tsz-ek versenyében az elsők lettek a 4500 holdnál nagyobb területen gazdálkodó szövetkezetek csoportjában.

ahogy erősödik a termelőszövetkezet, úgy nyújt egyre többet a tagoknak. ez évben bevezették a rendszeres táppénzt. a beteg tsz-tag 12 hónapi átlagkeresetének háromnegyedét kapja a betegség harmadik napjától kezdve. eddig több mint 300.000 forint táppénzt fizettek ki a nagylétai aranykalász termelőszövetkezetben./mti/

..

10.13

- 5 -

me

me

bb.13. szakképzett vezetők irányítják a klubéletet győr-sopron megye falvaiban

vid/tné n fm

1963. szeptember 8.

nagy népszerűségnek örvendenek győr megye falvaiban a művelődési házakban működő klubok. a rádióval, televízióval és társasjátékokkal ellátott, jól felszerelt klubok az új népművelési évadban gazdag programmal várják a látogatókat. a nyáron újabb 21 népművelő végezte el a klubvezetői tanfolyamot, s így már a megye minden nagyobb közösségében szakképzett vezető irányítja majd a klubok életét. a klubvezetők előadásokat tartanak, felhívják a figyelmet egy-egy érdekesebb könyvre, filmre, előadásra, gondoskodnak a látogatók kulturált szórakoztatásáról./mti/

bb.14. kenyérdagasztó gép keveri a kolbásztölteléket

vid/te n sz f

1963. szeptember 8.

a szombathelyi husipari vállalatnál szokatlan huskeverő-gép működik a gyulai kolbászt előállító üzemben. ötletes új-tásként sütőipari kenyérdagasztógépet alakítottak át huskeverővé. a gép két mázsa anyagból három perc alatt készíti el a gyulai kolbászba való tölteléket. ezt a munkát eddig emberi erővel végezték. a felaprózott húst és a fűszert hosszonyelű lapátokkal öt-hat ember keverte, míg el nem készült az egyenletes massa. most egy ember kezeli a gépet./mti/

10.16

- 6 -

bb 15. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti 1963 szeptember 8-án vasárnap delben:

további esők, zivatarok

európa legnagyobb részén hűvös, sokfelé esős az időjárás, csupán a szovjetunió európai területein nyáriás továbbra is az idő. hazánkban tegnap erősen felhős, esős volt az idő, több helyen zivatar tört ki. a csapadék mennyisége néhány helyen meghaladta a 10 millimétert, sőt miskolcon 21, barcon és poroszlón 22, fonyódon 29, fűgödön és hidasnémetiben 34, mezőcsáton / borsod-abauj-zemplén megye/ 36, kiskunhalason 37, sellyén / baranya megye/ és telki-bányán (borsod-abauj-zemplén megye) 45 milliméter esett. a hőmérséklet napközben a dunántul északi felében 16-18, máshol 19-23, délkeleten helyenként 24 fokig emelkedett. hajnalban 13-17 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt többfelé volt újabb eső és zivatar.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 19.1 fok volt, 0.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, mérsékelt szélirányzatu, a balaton vizének hőmérséklete síófokon 18 fok.

várható időjárás hétfőn estig: tulnyomóan felhős idő, több helyen további esővel, zivatarral. holnap, inkább csak a nap második felében az esők megszűnnek, s a felhőzet felszakadozik. élénk, helyenként erős északi, észak-keleti szél. a hőmérséklet keleten csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 18-22 fok között.

a duna vizállása budapestnél szeptember 8-án, vasárnap delben 285 cm./mti/

bb 16. ötös névadó dunaujvárosban

vid tr csm -cz

1963. szeptember 8.

vasárnap ötös névadó ünnepséget tartottak a dunaujvárosi tanácsházán. három kislánynak és két kisfiúnak adtak nevet, kedves társadalmi ünnepség keretében. az ujszülöttek szülőinek munkatársai sok ajándékkal halmozták el a kicsiket. a szórád márton iskola uttörői énekszámokkal és szavallatokkal kedveskedtek a szülőknak. a vasárnapi öt ujszülöttel együtt eddig 210-en kaptak már nevet a dunaujvárosi tanácsházán társadalmi ünnepségek során./mti/

14.35

- 7 -

bb 17. műszakhoz igazodó tanulócsoporthoz a debreceni dolgozók iskolájában

vid tr csm -cz

1963. szeptember 8.

vasárnap délelőtt tartották a megnyitó ünnepséget debrecen legnagyobb alsófokú oktatási intézményében a dolgozók önálló általános iskolájában. kakucsi geza igazgató megnyitó beszédében számot adott arról a fejlődésről, amely három évtized alatt következett be a dolgozók tanulásában. az elmúlt évben 1270-en vizsgáztak a dolgozók iskolájában s az idén pedig több, mint 1400 tanuló iratkozott be. a tavalyi 58 helyett 65 osztályt szerveztek, s ezeknél fokozottabban figyelembe veszik a dolgozók elfoglaltságát, beosztását, munkakörülményeit. a debreceni üzemekben 15 műszakhoz igazodó tanulócsoporthoz hívtak életre, további 15 osztályt a városkörnyéki nagyterjedésű tanyavilágban szerveztek. a dolgozók esti általános iskolájában 82 pedagógus kezdte meg a tanítást./mti/

--

bb 18. benczur kiállítás nyílt nyírbátorban

vid tr csm -cz

1963. szeptember 8.

a magyar nemzeti galéria rendezésében vasárnap délelőtt a nyírbátori báthory istván muzeumban emlékkiállítás nyílt benczur gyula festményeiből. a tárlaton benczur mintegy negyven alkotását mutatják be, köztük a hunyadi lászló bucsuja, a vajk megkereszteltetése, mátyás fogadja a pápa követét, a bacchánsszó című festményeket.

a kiállítás ünnepélyes megnyitóján dr. pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója mondott beszédet, majd telepy katalin művészettörténész tartott tárlatvezetést, s ismertette benczur gyula művészetét.

a kiállítást már az első órákban igen sokan tekintették meg./mti/

--

bb 19. a hajdusági képzőművészeti körök közös kiállítása

vid tr csm -cz

1963. szeptember 8.

a debreceni déri muzeum termeiben vasárnap nyitották meg a hajdu-bihar megyei képzőművészeti körök harmadik közös kiállítását. a tárlaton debrecen és hajdu-bihar megye városainak és községeinek nyolc legjobb műkedvelő festő- és szobrászköre szerepel. a kiállításon mintegy 130 festményt, illetve grafikát és 30 szobrot, kerámiát láthat a közönség. a hajdusági községekben működő képzőművészeti köröket a megyei képzőművészeti munkacsoport neves alkotói vezetik./mti/

--

15.15

- 8 -

bb 20. kilencvenezer szál szegfű, rózsaszál és gladiolus ,, kis ,, mária napra

1 kf/tr vm

1963. szeptember 8.

a máriák igen sokan vannak a fővárosban, s mivel nevüket rövid egymás után kétszer is mutatja a naptár, a távolabbi rokonok, ismerősök nem tudják, melyiket ünnepeljék. az a szokás alakult ki, hogy az év első felében születettek szeptember 8-án, a második féléviek pedig 12-én tartják névnapjukat. a kialakult gyakorlat szerint a posta és virágért ,,kis,, mária napnak tartja nyilván szeptember 8-át, hiszen már ilyenkor megkezdődik a mária-napi forgalom. most az a helyzet alakult ki, hogy a kis-mária esett vasárnapra, az ,,igazi,, pedig a hét közepére. ezért például a virágért óvatosan nagyobb forgalomra készült fel, amelyre a hétfői forgalom alapján szükség is volt. a virágvásárlást ugyan a többszöri zápor kissé elmosta, a nyitvatartó üzletekben és a virágárusító helyeken szépen fogyott az illatos mária-napi üdvözlő. a virágért szombaton és vasárnap a szokásosnál jóval több virágot, mintegy 40 szál szegfűt, 30 ezer szál rózsát és 20 ezer szál gladiolust adott el többek között.

a központi táviróhivatalban is érződött már a nevezetes névnap forgalma. egyéb vasárnapokon mindössze 5 ezer, 6 ezer távirat ad munkát a postásoknak. most a megerősített szolgálat több, mint 12.000, nagyrészt díszes üdvözlőtáviratot továbbított a máriáknak./mti/

--

bb 21. emlékkiállítás nyílt baján dr. oltványi imre munkásságáról

vid tr vm

1963. szeptember 8.

baján, a türr istván muzeumban vasárnap emlékkiállítás nyílt dr. oltványi imre művészeti író munkásságáról. a kiállításon bemutatatták a bajai származású író életével kapcsolatos dokumentumokat, emléktárgyakat s azt a képzőművészeti gyűjteményt, amelyet oltványi imre még életében a muzeumnak ajándékozott.

az emlékkiállítást ortutay gyula akadémikus, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára nyitotta meg. a város lakói nagy érdeklődéssel fogadták az emlékkiállítást, amelyet már az első napon több mint százán tekintettek meg./mti/

--

15.45

- 9 -

me

me

bb 23. igényeknek megfelelően bővítették, csinosították, átépítették régi művelődési házukat a délszláv-ajku kopháza lakói

vid tr vm

1963. szeptember 8.

a nyugati határszél mellett fekvő délszláv-nyelvű kopháza lakói ünnepeltek vasárnap. ezen a napon avatták fel művelődési házukat. régen is volt a falunak művelődési háza, de már kicsinek bizonyult, kopott volt, nem érezték jól magukat benne az emberek, ezért határozta el a községi tanács, hogy saját erejükből átépítik, bővítik és tatarozzák a régi épületet. az építés költségeire a szükséges anyagok beszerzésére mindössze huszezer forintot költöttek, de az építkezésen társadalmi munkában dolgozott a falu apraja nagyja. a falu lakói által végzett társadalmi munka értéke meghaladja a 130 ezer forintot. az épületben ma már külön televíziós szoba, kisz szoba van, a megnagyobbított színpad mellett külön férfi és női öltözőt építettek és helyet kapott az épületben a falu eredményesen működő sportköre is. a nagyteremben neoncsövek világítanak, a régi gidres-gödrös padló helyett pedig műanyagpadló borítja a termet.

a délutáni avató ünnepségen tihanyi mátyás, a községi tanács vb elnöke emlékezett meg arról, hogy a község milyen nagy utat tett meg a felszabadulás óta. a község gyorsütemű fejlődésére jellemző, hogy a most felavatott művelődési ház után nemsokára megnyitja kapuit a község szélesvásznúvá alakított filmszínháza is.

a művelődési házban megtartott ünnepségen megjelent és beszédet mondott ognjenovics milán, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára is. /mti/

- . -

bb 24. új iskolát avattak pápócon

vid tr vm

1963. szeptember 8.

vasárnap adták át rendeltetésének a vas megyei pápóc község új négytantermes iskoláját. az új intézményben a négy tantermen kívül két szertár, nevelői szoba, igazgatói iroda, uttörő helyiség és egy kétszobás összkomfortos pedagógus lakás kapott helyet. az iskola létesítésére másfélmillió forintot fordítottak. /mti/

- . -

16.25

- 10 -

*ML*

bb 22. esővel bucsuzott a nyár a balatoni vendégseregtől

vid tr csm -cz

1963. szeptember 8.

vasárnap az esős időjárás ellenére is sokezer főnyi tömeg lepte el badacsonyt a hagyományos ünnepi játékok színhelyét. a gazdag programnak azonban csak kis része valósulhatott meg, mert a balatoni nyári időnyit bucsuzató eseményt az egésznapos esőzés miatt nem tarthatták meg. a balaton- és a bakony-vidéki népi-tánc fesztivál 18 együttesének 500 szereplője sem léphetett fel, csupán néhány kultúrcsoport tartott rögtönzött műsort a szot badacsonyi központi éttermének mintegy ezer főnyi vendégserege előtt. a látványosnak ígérkező szüreti mulatságot és felvonulást, valamint a magyar állami népi együttes viziszinpadra hirdetett műsorát még a délutáni órákban sem lehetett megtartani a szünni nem akaró eső miatt. csupán néhány együttes és fővárosi művész fellépése kárpótolta a nyárvégi eseményre összegyűlt tömeget. /mti/

- . -

bb 25. a monori járás ifjúságának találkozója gyömrőn

vid áe /tr csm -cz

1963- szeptember 8.

pest megye monori járásának kisz szervezetei vasárnap gyömrőn rendeztek meg hagyományos évi találkozójukat. tizennyolc községből mintegy kétezer fiatal érkezett ezen a napon gyömrőre, hogy egész napon át ismerkedjenek és szórakozzanak. szíriai, algériai, togói fiatalokat is vendégül láttak. a kisz szervezetek változatos programot állítottak össze. az  földes Mihály író mondott beszédet. a zord idő megakadályozta a szabadtéri programot, de a művelődési házban egész délután szórakoztatták a közönséget a községek művészegyüttesei. /mti/

- . -

|| Ünnepségen

bb 27. csapatzászlót avatott a 95 éves kőszegi önkéntes tűzoltóegyesület

vid tr csm -cz

1963. szeptember 8.

kilencvenöt éves a kőszegi önkéntes tűzoltó egyesület. ez alkalomból vasárnap reggel a kőszegi tűzoltók zenés ébresztővel kezdték a napot, majd ugyancsak zenével fogadták a megye különböző községeiben meghívott mintegy kétszáz önkéntes tűzoltó vendéget. délelőtti ünnepségen avatták fel a kőszegi kisipari szervezetek által adományozott csapatzászlót. az évfordulón péczeli lászló, a városi tanács vb. elnöke mondott ünnepi beszédet. /mti/

- . -

16.30

- 11 -

*ML*

bb 26. új épülettel bővült a táplánypusztai szociális otthon

vid tr vm

1963. szeptember 8.

vasárnap adták át rendeltetésének győr-sopron megyében a táplánypusztai szociális otthon új épületét, amelyet egy régi munkásszállásból építettek át több mint hatszázezer forintos költséggel. a minden kényelemmel, verandával, társalkodó szobával ellátott épületben negyvenöt gondozásra szoruló tudnak elhelyezni. az avató ünnepség kedves színtöltője volt, hogy a szomszédos pér község művelődési házában idős hatvan- hetven éves műkedvelői is felkeresték ez alkalommal a szociális otthont és nagysikerű műsort adtak a velük egyidős otthon - lakóknak./mti/

-. -

bb 29. emlékművet avattak a tanácsköztársaság védelmében elesett hősöknek bélapátfalván

vid tr vm

1963. szeptember 8.

bélapátfalván a tanácsköztársaság védelmében 80 helybeli és diósgyőri munkás vesztette életét 1919-ben. a hősök emlékére most szobrot emeltek a harcok színhelyén. az 5 és fél méter magas emlékművet vasárnap délelőtt leplezték le a falu és a környék lakosságának jelenlétében. a diósgyőri üzemek munkásai mintegy 800-an különvonattal érkeztek az avatóünnepségre. a bélapátfalvi vasútállomáson kovács gábor, a községi tanács elnöke fogadta a munkásmissziót, majd innen a helybeli temetőbe vonultak, ahol megkoszorúzták és virágokkal árasztották el az 1919-ben elhalt 80 diósgyőri és bélapátfalvi hős munkás sirját.

tizenegy órakor bélapátfalva község főterén több mint másfélezer ember jelenlétében került sor a 19-es emlékmű avatására. sas kálmánnak, a bélapátfalvi cementüzem párttitkárának megnyitó szavai után kovács gábor, a községi tanács elnöke mondott avató beszédet és leplezte le az emlékművet. az életbenmaradt 19-es vöröskatonák nevében pavlánszky jános veterán méltatta az emlékmű jelentőségét. az ünnepélyes emlékmű-avatáson résztvettek és koszorút helyeztek el a heves megyei, eger járási pártbizottság, tanács és a tömegszervezetek képviselői bíró józseffel, a heves megyei pártbizottság titkárával az élen.

az egercsehi bányászok zenekara térzenét szolgáltatott az ünnepi alkalomból.

a két méter 20 centiméteres alapzaton elhelyezett 330 centiméter magas bronzszobrot kamotsay istván szobrászművész készítette. a főter parkosítását a falu lakossága társadalmi munkában végezte el./mti/

---

16.43

- 12 -

*HL*

bb 28. 250.000 látogató az egri várban - több mint háromszorosára növekedett az egri vár látogatottsága az elmúlt tíz év alatt

vid tr csm -cz

1963. szeptember 8.

az egri vár vasárnap délelőtt érdekes esemény színhelye volt. ekkor érkezett meg ugyanis az idei év 250.000 látogatója, akit a kazamaták bejáratánál ünneplésben részesítettek. a negyedik millióodik látogatót dienes tiberius a heves megyei tanács művelődési osztályának népművelési csoport vezetője köszöntötte és az egerrel foglalkozó irodalom hétköztetes kiskönyvtárával ajándékozta meg. csucs andrás, a szerencsés látogató, a budapesti egyes számú autóközlekedési vállalat dolgozója családjával együtt érkezett a városba. elmondotta, hogy ez az első látogatása egerben. olyan gazdag élményben volt része a nap során, hogy ezután minden évben szívesen ellátogat.

bakó ferenc, az egri dobó istván vármúzeum igazgatója az mti munkatársának elmondotta, hogy az utóbbi tíz évben jelentősen meggyorsultak a helyreállítási munkák az egri várban. helyreállították többek között a keleti várfalat és a varkots kaput. az értékes műemlék jellegének megfelelően építették meg a neon-csőves közvilágítást és parkosították a vár környékét. befejezéshez közeledik a vár területén elhelyezkedő 15. századbeli gótikus palota és a hozzá csatlakozó két bástya helyreállítása.

a vár területén méltó helyet kapott az értékes egri képtár és a mátra vidékének hagyományait őrző néprajzi múzeum is.

a fokozott restaurálási munkák következtében az utóbbi tíz év alatt több mint háromszorosára nőtt az évenkénti látogatottság./mti/

-. -

bb 30. hajdik antal festőművész kiállítása gyulán

vid tr vm

1963. szeptember 8.

a gyulai erkel ferenc múzeumban vasárnap délután megnyitották hajdik antal festőművész kiállítását.

a tiszántul legtehetségesebb fiataljai közt emlegetett gyulai művész számos nagy kiállításon való részvétel mellett immár negyedszer mutatkozik be a közönségnek önálló anyagával.

a kiállítás október elején zárul./mti/

-. -

16.50

- 13 -

*HL*

bb. 31. átadták a helyreállított iseumot szombathelyen  
vid/tr/rj 1963. szeptember 8.

vasárnap ünnepélyesen átadták a nagyközönségnek szombathely világhírű római kori emlékét, az iseumot. a hajdani savaria polgári időszerűségünk 188. évében állították a szentélyt az egyiptomi isis - a föld termékenységének és az anyaság istennőjének - tiszteletére. 45-ben földrengés pusztította el a két bazaltkővel borított római ut között álló iseumot.

feltárása 1500 év múlva, 1955 októberében kezdődött el dr. szentlélek tyhamér muzeumi igazgató irányításával. a százhar-ötven méteres szentély helyreállítása 1963-ig tartott hajnóczy gyula, a budapesti építőipari és közlekedési műszaki egyetem építészettörténeti tanszéke mérnökének tervei alapján. a munkákat az országos műemlékfelügyelőség szombathelyi művezetősége végezte.

a helyreállított isis szentély méreteiben meghaladja az itáliaiakat, sok hasonlóságot mutat alexandria, egyiptom és az egykori római birodalom keleti területeinek nagy szentélyeivel. fő része a 9 méteres homlokzat négy oszloppal, felette fehér márvány faragásos frizzel. előtte a 8 méteres oszlopok alkotta oszlopcsarnok áll.

a vasárnapi átadási ünnepségen - melyet az erős szeles, esős idő miatt nem tudtak a helyszínen megrendezni, hanem a megyei művelődési és sportpalotában - dr. szentlélek tyhamér, a szombathelyi savaria muzeum igazgatójának üdvözlő szavai után dr. dobrovits aladár egyetemi tanár, a történelemtudományok doktora mondott megnyitót.

az ünnepség után az állami operaház művészei bemutatták:  
w.a. mozart: a varázsfuvola című operáját.

16.55 rj

- 14 -

bb. 32. cseh uttörőkórus vasárnap esti hangversenye dunaujvárosban  
vid/tr/rj 1963. szeptember 8.

a hatnapos látogatásra hazánkba érkezett gottwaldov-i filharmónia uttörőkórusa vasárnap este dunaujvárosba lépett először közönség elé. a 90 tagú gyermekkórus cseh és szlovák zeneműveken kívül magyar szerzők műveiből is adott elő. a csehszlovák uttörőkórus a dunaujvárosi közönség szeretettel ünnepelte. legközelebb hétfőn székesfehérvárott, majd slófokon adnak önálló hangversenyt a gottwaldov-i pajtások./mti/

bb. 33. sokezren dolgoztak vasárnap a pályaudvarokon  
ö/vi/tr/rj 1963. szeptember 8.

a rendkívüli szállítási feladatok megoldásának érdekében a MÁV igazgatóságok vasárnapra vatósággal „mozgósították”, a vasutas társadalmat, hogy minél több vagon kirakásával segítsék az őszi csucsforgalmat.

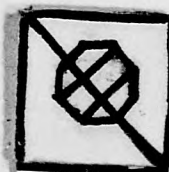
néhány vasárnapi jelentés a nagy munkáról:

dél-magyarországon a MÁV szegedi igazgatóságának bács, békés, csongrád, pest és szolnok megyékre kiterjedő területén 220 vasútállomáson mintegy háromezer ember dolgozott vasárnap a vagonok ki- és berakásán. szegeden, kecskeméten, békéscsabán sok diák, kiskunhalason és másutt pedig a honvédség egyes alakulatai segítséget nyújtottak a rakodómunkásoknak. a szabadnapos vasutasok közül is sokan vállaltak önkéntes rakodómunkát. az igazgatóság területén így vasárnap csucsforgalmat bonyolítottak le. a tervezett 650 helyett 800 vagon raktak meg áruval. a pályaudvarokról többek között több mint 130 vagon cukorrépat, 70 vagon gyümölcsöt és illószérfélét és 60 vagon téglát indítottak utnak rendeltetési helyére. az állomásokra érkezett legtöbb vasúti kocsik szállítmányát is kirakták ezen a napon. több mint kétezer vagon, köztük 200 vagon építőanyagot, 120 vagon műtrágyát és egyéb árut raktak ki a délutáni órákig. a szállítások meggyorsítását, a kocsifordulási idő lerövidítését néhány vállalat még mindig nem tekinti szívügyének. mezőhegyesen például a cukorgyár hibájából másfél napig vesztegelt egy 70 kocsiból álló szerelvény. még a súlyos kötbérfizetés ellenére sem gondoskodtak a békéscsabai és szegedi konzervgyárak a részükre érkezett áruk kirakásáról. kiskunhalason a vasutasok munkájának szervezatlensége teszi vontatottá az áruszállítást.

/folyt.köv./

19.38 rj

- 15 -



bb. 33. / sokezren..... 1. folyt./rj

a szombathelyi máv igazgatóság területén szakadó esőben is helytálltak vasárnap a dolgozók, az igazgatóság területére ezen a napon mintegy 1500 kocsi érkezett, a vállalatok jól felkészültek a zökkenőmentes kirakodásra, pár kivételtől eltekintve mindenütt kiürítették a címükre érkezett kocsikat, az igazgatóság szombathelyen, tapolcán és veszprémkülsőn mozgórakodóbrigádokat szervezett, mindháromnak bőven akadt munkája, a veszprém külsőiek mozgó brigádja balatonkenesére utazott, ahol az építőanyagok kirakásában segédkeztek.

a munkát akadályozta az egész nap zuhogó eső, de a zala megyei erdőgazdaság a kedvezőtlen idő ellenére is több mint 30 vagon tűzifát rakott be.

a győri vasutasok is nagymennyiségű áru befogadására - és továbbítására készültek fel, minden érkező- és továbbmenő tehervonatra zöld jelzést kapott, így menetrendszerűen érkezhettek be, illetve indulhattak tovább a szerelvények, ezen a vasárnapon 12 óra alatt 2.500 tonna építőanyagot, szenet és készáruat raktak be- és ki győrtől a teherpályaudvaron a vagonokba, ez erős hétköznapi forgalomnak felel meg, a gyors rakodáshoz segítséget nyújtott a 19-es autóközlekedési vállalat is, amely nagy mennyiségű tehergépkocsit bocsátott a vállalatok rendelkezésére.

somogy megye forgalmasabb vasuti rakodóin is sok százan dolgoztak vasárnap, a munkások csaknem 100 vagon raktak meg ipari- és tüzfával, a gyékényesi vasútállomásról 200 vagon kavicsot, balatonfenyvesről 8 vagon vetőmagot és ugyanennyi lápi meszet indítottak utnak, balatonboglárról pedig 8 vagon gyümölcsöt exportáltak, a gyors szállítást segítették a megyei aköv dolgozói is, több mint 200 tehergépkocsi dolgozott a vasárnapi műszakban. /mt1/

19.55/e

- 16 -

bb. 34. vasárnap délután nyolcvanszor hívták a tűzoltókat - akadályokat okozott a villamosközlekedésben a rendkívüli mértékű esőzés

1/tó tr/rj

1963. szeptember 8.

vasárnap nem mindennapos esőzés volt budapesten és környékén, rendkívüli mértékű csapadékmennyiséget jelentettek az ország különböző területeiről is, a meteorológiai intézetnél hallottak szerint vasárnap reggel 7 órától este 7 óráig baján 61, siófokon 56, pécsen pedig 41 milliméter csapadék hullott, délután igen nagy esők voltak azonban a fővárosban és környékén is, a jelentés szerint vasárnap délután 13- és 15 óra között a lehullott csapadék monoton elérte a 107 millimétert, vecsésen pedig meghaladta a 70 millimétert.

különösen délután igen nagy esők voltak budapesten is, a rövid idő alatt gyorsan lehullott nagymennyiségű eső miatt igen sok helyre hívták a tűzoltókat beázás, pinceelöntés, és más károk elhárítására, délután egy és hét óra között 80 helyre kellett kivonulniuk a tűzoltóknak, ebből 30 hívás délután 6-7 óra között volt, nemcsak budapesten volt munkájuk a tűzoltóknak, hanem a pesti megyei tűzoltóparancsnokság is segítségét kérte a fővárosiaknak, tápiósúly, tápióság, mende és gyömri környékén olyan nagymennyiségű csapadék hullott, hogy kilámpált medréből a tápió patak és a károk elhárításában a budapesti tűzoltók munkájára is szükség volt, mentőcsónakokat is szállítottak erre a vidékre.

a nagy esőzés akadályozta a forgalmat a fővárosban, a fővárosi villamos vasút ügyeleti szolgálatánál elmondták, hogy különösen a laposabban fekvő városrészekben, a 4o., a 18., a 19., és a 20. kerületben volt nagyobb fennakadás a közlekedésben, egyébként ezekre a helyekre hívták legtöbbször a tűzoltókat is, a nagy esőzés miatt 75-ös trolibusz nem tudott átjárni a dózsa györgy uti aluljárón, a 28-as járat vonalán pedig a maglódi út és a végállomás között ingajáratot kellett beállítani, a 13-as villamos az előntött sinek-ről kisiklott a pesterzsébeti baross utca és nagy sándor utca sarkon, a közlekedés ettől függetlenül nem állt le a fővárosban, de lényegesen meglassult. /mt1/

- v é g e -

20.50 rj

- 17 -



# MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 150-490, 350-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 9.

bb 1. mi ujság az erzsébet- hidnál? toronydaru épül a március 15. téren, elbontják a pesti felső-és alsó rakpart közötti lépcsőt, megkezdik a budai felüljáró harmadik ágának betonozását

i nbj/sze vm vg

1963. szeptember 9.

már feszül buda és pest között az új erzsébet- hid több kábele, a ganz-márvag szerelői naponta újabbakat vonnak át az egyik partról a másikra. közben a hidépítő vállalat dolgozói a két hidfő környékén végeznek nagyarányú munkálatokat.

budán magában a hidfőben a rudasfürdő új ivócsarnokát képezik ki, amely modern és tágas lesz. itt igen nehéz feladattal bírókóztak meg az építők. alapozásnál ugyanis a sziklából többhelyütt forrásvíz tört fel. ezeket a fakadásokat le kellett „fojtani”, hogy megépülhessen az ivócsarnok. a forrásoktól felszaggatott sziklára betonköpenyt vontak, a források vizét pedig egy aknába gyűjtik, ahonnan a víz a rudas-fürdőbe jut a medence táplálására. az ivócsarnok betonozási munkálatait még az idén befejezik, s utána ezt a munkahelyet átvesszik a szakiparosok, villanyszerelők, festők, burkolók. a belső térséget csiszolt kővel burkolják és óriási márványtálap díszítik a csarnokot. az ivócsarnokot a tervek szerint jövő év májusában adják át rendeltetésének.

elkészült már budán a felüljáró hegyalja uti és a krisztinaváros felé vezető ága. a harmadik - a dunapart felé vezető - ág alapozását a napokban fejezik be, utána állványoznak, betonoznak. a dunaparti ág ez év végére készül el, természetesen a jövő év feladatai közé tartozik a felüljáró uttestjeinek és járdáinak aszfaltozása, a korlátok és kerékvetők elhelyezése, az egész felüljáró hidrendszernek a szigetelése.

pesten szeptember végére befejezik a március 15. téri autóparkoló alapozását, utána folytatódik a váci utcától a pesti hidfőig húzódó vasbeton felüljáró építése. a zsámozáshoz 600 köbméter faanyagot használnak fel. az építőanyag beemelésére a március 15. téren a duna utca közelében egy toronydarut szerelnek fel. a toronydaru szerelését még ezen a héten megkezdik és szeptember végére befejezik. a vasbeton felüljáró még az idén elkészül.  
/folyt.köv./

Me